

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oclonase, concurs, edite etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de act în sus 200 Lei</p>
--	---	--

† P. S. Episcop Nichita Duma
al Argeșului.

După Paștile Invierii.

Roma antică avea numeroase locuri de purificare și ispășire a sufletelor conștiente de păcatele lor.

Dacă am privi acum, după marele post și Invierea cea de a treia zi a Mântuitorului nostru, o statistică fidelă a oamenilor cari cu adevărat au primit pe Cel ce s'a sacrificat pentru păcatele noastre, în sufletele lor, am constata că i-au înțeles rostul și au îngenuflinat și cu traafir mărturisindu-și cu părere de rău păcatele, luându-și hotărîrea fermă de a merge în spre bine și a se închina mai adeseori în fața ico-nostaselor pentru a merita și a fi demni de marele sacrificiu pe care Fiul lui Dumnezeu l-a făcut pentru fiii oamenilor.

Lumea stricată din Roma antică, era mai conștientă de stricăciunea ei decât lumea zilelor noastre, pentru că atunci hotărîrea profundă a sufletelor pentru Divinitate, era înzestrată cu forță și certitudine, asupra căreia n'au nici o putere oamenii de a o diminua, decât numai când însăși voința puțin credincioasă cedează, ba chiar și când numai ne îndoinim că am putea să cedăm, atunci natura noastră îndată refuză să se supună poruncilor conștiinței și voinței noastre. Această slăbiciune a voinței o găsim azi cu durere îndeosebi la pătura intelectuală. Imboldurile rele trebuie să le căutăm înainte de toate în pierderea unei credințe tari în lumea spirituală. Rare ori găsim în sufletele lor cuvântul sublim și înălțător: „Savârșitu-s'a” ci numai ispita înfrângerilor și compromisurilor nedemne.

Acest neajuns nu trebuie căutat în progresele științei, cum atribue aproape majoritatea noastră. Știința de azi îndreptată mai mult

Joi după amiază a încetat din viață la reședința sa dela Curtea de Argeș blândul ierarh Nichita Duma, episcopul Argeșului.

S'a stins din viață în vârstă de 72 de ani după o păstorire vrednică de 12 ani și jumătate.

organizator, pe care Ardealul l-a dat Vechiului Regat.

E născut în 26 Aprilie 1864 la Săcelul de Munte din județul Mureșului. Școala secundară a urmat-o în Năsăud după care s'a dus la teologia din Sibiu. După terminarea studiilor teologice a funcționat ca învățător în satul său natal, mai apoi ca paroh și profesor de religie în Reghinul-săsesc. În anul 1912, apreciindu-l-se vrednicia și îndemânarea de organizator, este ales protopop al Reghinului. După războiu, în anul 1923 parlamentul îl alege episcop al istoricului scaun din Curtea de Argeș.

Cu darul său înnăscut noul episcop reface cu grabă eparhia peste care trecuseră și atâtea plăgi ale războiului, aducându-o la o stare tot mai înfloritoare. Repune pe picioare gospodăria episcopiei și reface — și cu ajutorul noii legi de organizare — întreaga eparhie. Se înalță biserici, se zidesc mândsiri pe cari talentul gospodăresc al episcopului le știe transforma în ateliere de muncă productivă. Conștient de frumusețea cultului nostru divin și de covârșitoarea lui importanță pentru viața religioasă creștină a ridicat la Argeș o impunătoare școală de cântăreși pe care o organizează el.

Atte multe înfăptuiri a lăsat în biserică sa eparhială răposatul P. S. Episcop Nichita, iar Bisericii ortodoxe române i-a lăsat amintirea unui păstor blând și bun, care n'a ascuns în pământ talantul cel primit de Sus.

Dumnezeu să facă parte răposatului de fericirea la care faptele lui îl învrednicească!

În spre partea ei practică, nu poate satisface trebuințele noastre sufletești și nici măcar trebuințele superioare ale inteligenței. Ea lasă fără deslegare problema originii și a destinului nostru, ba chiar ni-a mărit descurajarea, arătând cât de neînsemnată e viața noastră aici pe pământ și cât de neînsemnată este ființa omenească în marele angrenaj al universului.

Omul și atunci când va ști de o sută de ori mai mult decât știe azi, va trebui să exclame ca odată înțeleptul Socrate: „οὐδέν“ în fața nemărginite-i puteri a lui Dumnezeu. Acest mare neajuns ne vine după cum am amintit din pierderea credinței în lumea spirituală și din dorul după fericire.

Omul tinde mereu spre perfecțiune și fericire. Mai crede chiar că poate găsi fericirea aici pe pământ, într'o viață comodă și îmbelșugată în bunuri materiale; că fericirea se află în civilizație, în cultură și nu în moralitate și în frica de Dumnezeu. Se ferește mereu și abandonează gândul că fericirea veșnică nu depinde de loc de situația socială și de cultură, și că ea este tăgăduită mai curând săracilor decât bogaților și nobililor acestei lumi.

Deci să ne mai mirăm atunci că și după repetitele aniversări de purificare sufletească nu ~~se remarcă~~ **un progres deosebit?**

După cum un spor de lumină, de căldură și de viață nu-i posibil pe pământ fără o apropiere de soare, — îndepărtarea de soare producând numai frig și moarte, tot așa pentru omenire nu există alt progres, decât apropierea de Dumnezeu. Mai aproape cu sufletele de Mântuitorul nostru! Nu vom găsi în tot universul o altă formulă a progresului.

Foarte puțin se știe biblia de pătura intelectuală și tot așa foarte puțini își amintesc de ziua când Mântuitorul va veni iarăși și va zice de data această: „Fugiți dela mine păcătoșilor...“ Știința însăși prin entropia universului ne învață că peste un timp de ani, această biată omenire, lăsată în propriile ei puteri, în urma unor turburări cosmice neînălăturabile, va trebui să dispară, deoarece pe pământul din ce în ce mai întunecat, lumea va trebui să părăsească orașele desfătărilor și desfrânărilor, îngropându-se în ghețuri polare pentru a se îngămădi flămândă și înfrigurată la equator și înfine să încremenească acolo de ger, clătînând din dinți.

Ne mândrim că am biruit materia, timpul și spațiul, în realitate ele ne-au biruit pe noi.

Să ne apropiem deci cu toții și cu adevărat de Cel ce ne-a zis: ...Eu am biruit lumea!

Petru Toma

Problema culturală a Românilor din Banatul-Jugoslav.

De: Pr. A. Uroș-Doloveanu

Cultura unui popor este sufletul aceluia popor. Este axa vieții lui și nota distinctivă în concertul celorlalte popoare. Anticul popor roman a pierit din configurația terestră, umană și etnică; însă spiritul aceluia popor — *cultura romană* — planează încă asupra lumii. S'a infiltrat în toate orânduirile de viață ale umanității. Deci, cultura unui popor sintetizează eternul aceluia popor, care-l ridică de-asupra terestrului, geograficului și vremelnicului.

Popoarele cari nu-și au cultura lor specifică, — rod al potențialității lor exclusiv etnice — pier fără urmă odată cu dispariția ultimului individ aparținător lor. Istoria nu însăiează pe răbojul vremii nici o dâră pentru posteritate. Câte popoare n'au existat cari n'au avut cultura lor proprie, pierind fără pic de urmă, contesându-li-se chiar existența pe motivul că reminiscențele istorice asupra lor sunt problematice și disparente, sau chiar inexistente pentru a putea confirma existența lor în cadrul *Istoriei!*

În preambul făcând această introducere din ~~domeniul~~ **domeniul** ~~Altezezei~~ **Altezezei** istoriei universale, am intenționat să scoatem în relief rolul neasemuit de important ce-l are cultura națională în istoria existenței unui popor. Iar conceptul *cultură*, înfilobează în sfera sa toate manifestările de viață ale unui popor: religioase, morale, culturale, artistice etc. Toate formează un unic apanaj al spiritului creator al acestui popor. Ce este umanitatea decât armonia notelor specifice culturii naționale, a tuturor popoarelor! Umanitatea o formează pluritatea etnică.

*

Referindu-ne acum la *cultura românească*, la spiritul creator al acestui popor, concludem existența reală a acestui spirit, care transpiră din toate manifestările spontane ale vieții românești. Ia-l pe român din cutele oricărui munte românesc; ia-l chiar din Pind, unde el trăește pribegind cu turma sa de oi, sau ia-l și de pe versantele munților Balcanici și vei vedea în el același tip de *Vlah*.

Înainte cu câțiva ani, am întâlnit în Belgrad niște românași de prin părțile Zaecearului (Sârbia veche). Români, din creștet până'n tălpi. Par'că i-ai fi luat dela Rucăr, sau din munții Vrancei. Românitățile li-a rămas intactă. Abia atunci am putut înțelege deplin, ce înseamnă nota distinctivă a unui popor. Sufletul simplu al poporului, izolat de restul lumii, în afară de

orice contact și influență, rămâne același peste veacuri.

*

Iată, abia în urma unei introduceri destul de lungi, pun acum apăsul și pe *problema culturală a Românilor din Banatul-Jugoslav*.

Cultura nu e politică. Politica e product al rațiunii, deci e rafinărie cerebrală. Pe când cultura e product al sufletului, totdeauna aceeași: sinceră, simplă și spontană. Politica înseamnă oportunism în vederi, creiază tabere. Cultura, stabilitate și continuitate în vederi. De aci atâtea divergențe și diviziuni în sânul Românilor din Banatul-Jugoslav. Fiindcă se pun pe punctul de vedere *politic* și nu *cultural*. Conducătorii lor, sălteză totdeauna cuvântul *cultură*, dar în realitate fac *politică*. Încă și mai mult, aservesc interesele obștești celor personale, meschine. La fel și organele lor de publicitate. În loc să-și păstreze însuflețirea începutului, mai apoi degenerază în mascarade jurnalistice. Nu-și păstrează înalta poziție de tribună culturală, ci se lasă târâte în noroiul tuturor dușmăniilor personale și de gașcă, vărsând în coloanele lor otrava invectivelor celor mai nerușinoase.

Dela începutul vieții lor ca fractură de neam — ca minoritate în statul Jugoslav — s'au frământat mai mult pe terenul politic. Mărul discordiei a fost și este *politică și partizanismul*. Deși la fiecare început de noui acțiuni n'a lipsit cuvântul: *cultura română și cultura poporului*, ci mai târziu toate au degenerat în politicianism de gașcă și în egocentrism tendențios, dăunător armoniei dintre fiii neamului. Și poporul — țaranul — totdeauna a dat semnalul de alarmă. El — poporul — e barometrul de totdeauna al acțiunilor pornite în numele lui!...

O minoritate etnică cum sunt Românii din Banatul-Jugoslav, nu trebuie să facă politică de partid, politică militantă, ci o *politică culturală și de culturalizare a maselor în spirit specific național*, să formeze un front cultural unic, iar nu tabere politice oportuniste. Cultura nu e oportunism. Cultura e continuitism organic și spiritual. Aceasta trebuie să fie și busola de orientare a asociației „ASTRA” înființată de curând de către Românii din Banatul-Jugoslav. Gândul ne duce la rolul de altădată al „Astrei” transilvănene. „Astra”, ca *asociație pur culturală*, trebuie să înglobeze orice instituție românească, orice acțiune românească și orice manifestație românească pe teren *cultural, bisericesc și școlar*. Și ca atare, trebuie să fie deasupra oricărui spirit îngust, să fie atotcuprinzătoare. Să formeze puntea de comuniune între cei doi pilăștri ai existenței noastre de totdeauna: **biserica și școala**.

Iată de ce salutăm înființarea „Astrei”, *asociație pentru literatura și cultura poporului românesc din Banatul-Jugoslav*. S'a pus apăsul nimerit. Însă bine era de în „apelul” lansat se punea mai multă însuflețire și dragoste și mai puțină critică și desbinare. Mai mult duh împăciuitoare și constructiv, decât ațățător și distructiv. În cele culturale n'au nici un amestec persoane individuale, ci complexul națiunii și mai presus de toate, *sufletul națiunii*.

Una din problemele culturale ale Românilor din Banatul-Jugoslav este și problema abandonării politice militante și împăcarea spiritelor învrăjbite. Dar mai presus de toate acestea, problema culturală a Românilor din Banatul-Jugoslav o formează marea problemă vitală a **bisericii și școlii**. Cea școlară, datorită unei munci îndelungate și asidue depuse de către delegatul Guvernului Român, e pornită pe drumul bunelor realizări. Cât despre cea bisericască care formează *pivotul existenței lor*, ea e rămasă încă într'o mutuală suspensiune. Căci, aci zace *nodul gordian al existenței lor*. Și aci *momentul istoric solicită spiritul vizionar al unui Șaguna*.

Deci, puterea de viață a poporului românesc din Banatul-Jugoslav stă în îndrumarea lui pe *linia culturii naționale* în afară de orice amestec politic, iar **problema culturală centrală rezidă în ricești și consecințele istorice ale acestor convenții**. Această problemă vitală pentru Românii din Banatul-Jugoslav, atârnă asupra destinului *bisericii și existenței lor ca neam asemenea unei săbii damoclene*.

Dixi et salvavi animam meam!

Preotul.

Fiecare individ, spre a-și câștiga pâinea cea de toate zilele, își alege — conform aptitudinilor sale — o carieră.

Astfel cel cu firea combativă se face ostaș, spre a apăra patria, sau jurist pentru apărarea dreptului. Visătorul își alege arta, spre a crea frumosul. — Iar omul cu firea mai potolită, se dedică muncii răbdurii. De aceasta din urmă chemare se ține și misiunea preotului, la care e sortit, ca să îndrume frământările vieții spre adevărata lor țintă: preamărirea Tatălui din ceruri.

Toți muncesc, ori de ce meserie ar fi, iar rezultatul acțiunii lor depinde de legiuirea, zelul și capacitatea ce depune fiecare. Și pe când ceilalți pot culege roadele ostenețiilor lor mai curând sau mai târziu, preotul așteaptă mai

mult, ba câte-odată altul seccă, ceea ce el a sămănat.

Preotul, amăsurat mandatului Mântuitorului adresat apostolilor după înviere: „Mergeți și învățați toate popoarele”, predică cuvântul lui Dumnezeu și predicând, întunecul — ce provine din necunoașterea adevărilor de credință — dispăre după ce credincioșii vor avea cunoștință de ele.

Credința este flacăra mistică care arde în sufletul nostru și ne luminează mințile pentru ca să descoperim măreția vecinică a lui Dumnezeu. Credința a contribuit în cursul veacurilor la dezvoltarea artelor, la progresul științelor și a schimbat fața lumii. Credința constituie gloria și superioritatea omului. Omul lipsit de credință și bazat numai pe forțele sale, poate el să descopere adevărul suprem? Nu. Căci omul dispune de simțuri înșelătoare și imperfecte, de o rațiune neputincioasă, omul nu zărește decât aparența lucrurilor și constată în el însuși o curioasă îmbinare de elemente contradictorii. Credința înalță pe om la cunoștința majestății lui Dumnezeu. Numai prin credință omul cinsteste adevărul infailibil care este în Dumnezeu, ținând de adevărat tot ce El binevoeste a ne descoperi.

Preotul învață pe credincioși cum să se roage cu duhul și cu adevărul, căci cinstirea lui Dumnezeu este roata jertelor de animale din Legea veche.

Preotul înfățișează pe Dumnezeu ca o realitate vie, care ne înconjoară cu o bunătate nesfârșită. Căci Dumnezeu ascultând rugăciunile noastre, din dragoste față de făptura sa, intervine în mersul lumii, ne vine în ajutor și se face cunoscut fie pe calea revelațiunii supranaturale, fie pe cea naturală, așa cum spune ap. Pavel către Romani (c. 1, v. 20): „Cele nevăzute ale lui Dumnezeu dela zidirea lumii, din făpturi fiind cunoscute, se văd, și vecinică puterea lui și dumnezeirea, ca să nu poată oamenii avea ce să răspundă”.

Și fiindcă lumina trimișilor lui Hristos trebuie să lumineze în așa fel înaintea oamenilor, încât aceștia, văzând faptele lor cele bune, să preamărească pe Tatăl ceresc (Matei c. 5, v. 16) pentru aceea preotul se silește — după slabele lui puteri — a lumina nu numai cu cuvântul, ci și cu fapta, ca credincioșii să nu poticnească așa ca orbul din sfânta evanghelie care a zis: „Doamne nu-mi mai pot răbda picioarele poticnirile de pietre”.

Ca mijlocitor între credincioși și Dumnezeu, e interpretul cerințelor, sau mulțumitorul înaintea lui Dumnezeu pentru binefacerile revărsate asupra

turmei. Vedem deja la darea legii pe muntele Sinai, cum poporul izraelitean, cu toată sfințirea lui de către proorocul Moise, s'a socotit nevrednic a vorbi cu Dumnezeu, ci îi zice lui Moise: „Vorbește tu cu noi și noi vom asculta și să nu vorbească Dumnezeu cu noi, ca să nu murim”. Iar Domnul zice către sfântul apostol: „Ori ce veți cere în numele meu, aceea voi face” (Ioan c. 14, v. 17).

Ca doctor are a vindeca pe cei frânți cu inima, a anunța scăparea celor prinși și a da vedere orbilor, după cum zice Domnul (Luca c. 4, v. 18).

Ca sfințitor administrează sfințele taine, cari împărtășesc credincioșilor darul lui Dumnezeu. Îi binecuvântează și îi sfințește, și prin puterea legării și deslegării păcatelor îi îndreptățește la viața de veci. Binecuvântează jertfa de laudă și mulțumită, pe care credincioșii întru amintirea Domnului Iisus Hristos, în decursul liturgiei o aduc lui Dumnezeu, pentru iertarea păcatelor. Preotul nuse va coborî de pe jertfelnicul sfințeniei chemării sale ocupându-se cu comerțul, sau cu alte afaceri, căci o coborîre la cele materiale înseamnă amestecare în cele lumești, ceea ce canonul 3 al sinodului III. ecumenic oprește, pentru că produce nemulțumiri și abuzuri în biserică.

Preotul, ca tot efectul să își aibe cauza. Curentele extremiste din lumea întreagă au luat naștere din abuzuri și până gangsterii de tot felul nu se vor împuțina, situația economică nu se va îndrepta.

Și pentru ca preotul să poată sfinți pe credincioși, însuși trebuie să se sfințească, căci așa zice Domnul (Ioan c. 17, v. 17): „Și pentru dânsii eu mă sfințesc; ca și ei să fie sfințiți întru adevăr”.

Ca păstor mână oile pe calea dreaptă, le duce la pășunea cea bună și nu stearpă și strigarea lui adună la olaltă cele despărțite. Străjue ca cei botezați să rămână în împărăția darului ca nu cumva el să cadă în osânda păstorului negrijitor, după cum spune Domnul (Ier. 23): „Voi ați împrăștiat oile mele și le-ați alungat. Iată eu vă voi pedepsi”.

Preotul nu se expune în politică, ca prin formarea de partide să turbure pacea comunității, ci pacea ei o promovează și asigură, căci așa zice Domnul (Ier. 29, 7): „Căutați pacea cetății... și vă rugați pentru dânsa, căci în pacea ei veți avea și voi pace”.

Preotul știe că profeții prin credință au biruit regate, au lucrat dreptate, au câștigat promisiunile (Evrei 11, 33) și știe că mucenicii nu s'au lăpădat de Domnul și nu s'au depărtat

dela poruncile Lui, deaceia el stă cu credință pe treapta cea mai înaltă, asemenea unei cetăți de pe vârful muntelui, ca să lumineze și să îndrumeze energiile oamenilor spre o viață morală mai înaltă, dar văzând că furtuna patimilor omenesci e gata să-l doboare, și știind că puterile îi sunt mărginite, el e aproape să des-pereze, însă Mântuitorul tocmai atunci îl îmbărbătează zicând: „În lume strâmtorare veți avea, dar îndrăzniți, căci eu am biruit lumea“ (Ioan c. 16, v. 33).

Și iată-i pe acești cuceritori, cari vin fără arme afară numai de crucea Domnului nostru Iisus Hristos, și trăesc în mijlocul poporului fără a fi atrași de nici un motiv de comerț, nici de ambiție, ci iubindu-l din tot sufletul, îl învață cuvântul lui Dumnezeu, pentruca să se poată împărtăși și el din viața eternă, pe care ei au descoperit-o.

Pr. Iacob Dragulescu

Săptămâna.

„Toma“, i a răspuns Iisus, „pentruca M'ai văzut, ai crezut. Fericiti sunt ceice n'au văzut și au crezut“. (Ioan 20, 29.)

„In seara aceleiași zile, cea dintâi a săptămânii, pe când ușile erau încuiate de frica iudeilor, de unu unde erau învățăceii adunați, a venit Iisus, a stătut în mijlocul lor și le-a zis: **Pace vouă!**“

Cele dintâi cuvinte rostite de Domnul către învățăceii Săi, au fost: „**Pace vouă!**“ Dar, se pune fireasca întrebare, câți au aprofundat de două mii de ani, înțelesul celui dintâi salut. S'a condus lumea după această mare normă socială: „**Pace vouă?**“ Istoria ne dovedește că *nu s'a condus*. Deci omenirea a format un uriaș Toma, care refuză să creadă în marea minune a mântuirii, până când anume legi empirice nu-i va da siguranța pipăită, că răul e rău și binele e bine. Dela cuvintele Domnului până astăzi, au curs râuri uriașe de lacrimi și sânge, fără ca omenirea să fie fost trezită la marile binefaceri ale *Păcii*. Empirismul s'a coborât în ultimele decenii în casa și inima celor mai umili și totuși, jertfa de pe Golgota n'a fost înțeleasă.

Deci nici anume „legi empirice“ nu mai conduc viața pământească, ci *hazardul*.

Gustav le Bon este comentat de *Friederich Klausning* în cartea sa „*Socialgedanken. Seine sittliche bedeutung*“. Dela „*Psihologia mulțimii*“ ajunge la acțiunea mulțimii văzută prin prizma actualității. Intr'adevăr este o confuzie între rolul „geniului“ analizat de *Gustav le Bon* și între colectivitate și individ.

*

În săptămâna „*Păcii*“, în zilele marelui praznic al Învierii Domnului, la Geneva se pune în cumpănă: *Pace* sau *Război*.

Nu ne facem prea mari iluzii asupra binefacerilor dela Geneva. Pentruca lumea, acest uriaș Toma, a vrut să-și creeze un Dumnezeu pe pământ care să reglementeze buna înțelegere, pacea și dragostea între oameni.

Cum o reglementează, am văzut și o să mai vedem. Ultimele săptămâni au costat mai mult decât s'ar cuveni să jertfească o țară creștină pentru lăcașurile Domnului. Delegații, telefoane, telegrame către reședința dela Geneva, fac la un loc cât ar trebui — la multă strâmtorare — să închinăm noi creștinii, „fiii luminii“ pentru măreția praznicului și a tuturor consecințelor lui.

Soldații păcii, solii păcii, ambasadorii păcii și câte de toate numiri frumoase nu se scriu și vorbesc în marea frământare de azi.

Dar avem convingerea că nu s'a aprofundat cuvântul *pace*. Nu s'a stăruit îndeajuns asupra acestui fundamental principiu de conviețuire și progres social — lăsând sufletescul la o parte. Pacea înseamnă armonia cu întreg universul din care facem parte. „Singura temelie pe care se poate — aceea ce atâția oameni numesc fără să înțelegă, cu vorba de *fericire* — aceasta este piatra unghiulară, adică *pacea*“. Așa spune F. Klausning iar mai departe: „Nu este cu puțință fericire în afară de armonia ta, armonia sufletului și a inimii tale, cu întreg totul, din care faci parte. Nu este cu puțință fericire fără de pacea ta cu oamenii și cu lucrurile din jurul tău. Fie că acești oameni sunt în imediată apropiere de tine, alcătuind familia ta, satul sau breasla ta, patria sau umanitatea. Atâta vreme cât ai pe cuget o nedreptate, o suferință pe care ai pricinuit-o semenului sau chiar dușmanului tău, care geme acolo rănit de gândul, de ura sau de fapta ta, nu vei avea pacea, nu vei fi fericit“.

Un adevăr incontestabil!

Dar să cugetăm un moment la stihirea învierii: „*Ziua învierii și să ne luminăm cu prăznuirea, și unii pe alții să îmbrățișăm, să zicem: fraților și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru înviere...*“

Câți sunt în lumea creștină cari au dat ascultare acestei mărețe ode a păcii? Se conduce Geneva (Universalul) de această frumoasă și adâncă poruncă?

*

Dr. Francisc Nicolaus în cartea sa: „*Biologia războiului*“ (Zürich, 1915) se apropie foarte mult de *Gustav le Bon* documentând că mulțimea

dintr'un instinct exploatat, se face uncaută de ură și măcel, într'o atmosferă de război. Dr. Fr. Nicolaus, este unul din cei 94 profesori universitari germani cari în 1914 au semnat protestul contra războiului mondial. El a fost dintre puținii cari s'au putut salva de închisoarea imperialistă. Dacă ar fi fost un umanitarist, de genul Barbuse, marxisto-engelist, nu l-am cita, dar a fost un creștin convins și din această convingere a fost contra unui măcel îngrozitor, izvorât dintr'un orgoliu bolnav și un materialism nejustificat.

Studiul — din liniștea surghiunului din Elveția — al Dr. Fr. Nicolaus, este de o actualitate înspăimântătoare.

*

În săptămâna luminată, se aud cântările: „... să iertăm toate pentru înviere...“, „Pace vouă“ în sfintele biserici, iar în conciliabulele diplomației și treptele „zeului dreptății“ dela Geneva se pune în cumpănă: pace sau război.

De aci mai bine se documentează că poruncile Domnului n'au fost înțelese de omenime.

„*Fericiți sunt cei ce n'au văzut și au crezut*“.

Pr. Traian Constantin.

ȘTIRI

Predici în Catedrală. În Vinerea Patimilor la punerea în mormânt a predicat pâr. consilier eparhial Romul G. Ancușa despre *Taina Crucii lui Hristos*. Concluzia predicatorului în jurul acestei duiioase teme a fost că: celce nu ia graiurile lui Iisus în inima sa și nu va lua crucea Lui în sufletul său, nu va avea viața de veci.

Seara a predicat Prea Sfințitul episcop esplicând cuvintele Mântuitorului, cuprinse în evanghelie, *bobul de grâu de nu va putrezi, singur rămâne, iar de va putrezi multă roadă aduce*. Prin moartea sa pe cruce Mântuitorul Hristos, ca și prin coborîrea sa în mormânt, a realizat El atâtea bunătăți pentru viața noastră. Exemplul citat de arhipăstor, al regelui care n'a voit să știe de moarte și de biserică aceea care adăpostea pe antecesorii săi răposați, dar care în cele din urmă a murit și el, a fost puternic impresionant pentru mulțimea de credincioși veniți la mormântul Domnului.

Duminecă Prea Sfințitul episcop, pontificând, însuși a dat cetire pastoralei ce a binevoit să trimită de sărbătorile Invierii fiilor săi sufletești. După sfânta liturgie s'au împărțit credincioșilor exemplare din această pastorală arhierască.

Luni a predicat pâr. diacon Dr. Zeno Munteanu, profesor la Academia noastră teologică. Sf. sa bogat instruit cu citate din Sfântă Scriptură a căutat să documenteze că învierea morților, arvunită cu Invierea lui Iisus Hristos este un adevăr. Multe alte împrejurări din

natură și din jurul nostru conchid în același sens. Toate sunt motive că sărbătoarea învierii este cea mai importantă sărbătoare a lumii creștine.

Manifestație religioasă în Seceni. Duminecă în 29 Martie a avut loc în Seceni o impunătoare manifestație religioasă a societății „Oastea Domnului“. Cu ochii scâldați în lacrimi obștea creștinilor a privit această manifestație, binevenită în post, la care au asistat ostași de prin satele învecinate. Preoții Titu Crișciu din Cliciova și Porfir Crișciu din Seceni li-au vorbit, întâiul despre „Rugăciunea Domnească“ iar celalalt despre pericolul sectelor, făcând bună impresie asupra marelui mulțimi de ascultători.

Pentru monumentul funerar Dr. Iosif I. Olariu a binevoit să doneze suma de 1000 Lei d-l profesor universitar Dr. Vasile Loichița. Comitetul ia act cu mare mulțumită de această frumoasă contribuție.

Membrii corespondenți ai Astei — secțiunea istorică — a fost cooptat părintele profesor Dr. Ștefan Pop dela Academia noastră teologică, bărbat bine orientat în trecutul istoric. Felicităm pe părintele Pop și-i dorim să fie de folos Astei încă mulți ani!

Localități climatice. Prin decizia d-lui președinte al Oficiului Național de Turism s'au clasat localități climatice între altele și următoarele: în județul Caraș: Aurora Banatului, Bocșa-montană, Marila și în județul Severin: Caransebeș, Orșova și Teiuș.

Din Toplet. La rugămintea noastră pentru Casa Națională au mai dat d-nii: Gh. Cătană inv. pens. Valeadeni, I. Botescu inv. pens. Caransebeș, Prima Casă de păstrare Caransebeș, I. Feneșan prof. Orșova, M. Gora preot Timișoara și Proa S. Sa A. Pacha episcop Timișoara câte 100 Lei. Dunăreana s. p. a. Orșova, T. Rotariu ing. Orșova, Biserica ort. Orșova și M. Ar. Dan dir. Timișoara câte 200 Lei, Sergie Morariu cassier Orșova și P. Olariu ajutor de primar Timișoara câte 300 Lei. I. Serafin prot. militar Sibiu, G. Baltean funcț. Timișoara, I. Blidariu C. F. R. Timișoara și D. Popovici preot B.-Herculane câte 500 Lei. Gh. Vior preot Caransebeș, Dr. I. Baltescu dir. M. D. R. Timișoara și On. Primărie Timișoara câte 1000 Lei. Mulțumiri tuturor și pe aceasta cale. Preș.: Gh. Baltean.

CONCURSE.

Consiliul parohial având în vedere Ord. Prea On. oficiu protopresbiterial din 3 Februarie 1936 cu Nr. 107 cât și a Venerabilului Consiliu eparhial din 31 Ianuarie 1935 Nr. 672, escrie concurs pentru *parohia a doua din Domașnea*, devenită vacantă prin moartea parohului Vasile Usonescu cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Foia Diecezană.

Emolumente :

1. Una sesiune parohială de 32 jughere aflătoare în natură și folosită de răposatul paroh Vasile Usonescu.
2. Venitele stolare.

Toate dările după venitele împreunate cu această parohie le va solvi parohul ales.

Comuna bisericăască neavând casă parohială noul ales să va îngriji singur de locuință.

Concurenții după prealabilă încunoștințare a protopresbiterului tractual se pot înfațișa în vre-o duminică sau sărbătoare, dar nu în ziua de alegere.

Rugărilor de concurs, conform normelor din vigoare să se subștearnă Prea On. oficiu protopresbiteral ort. român din Orșova.

Se observă că noul ales are a se conforma drepturilor ce compete preotesei văduve conf. Reg. art. 26.

Domașnea din ședința Consiliului parohial dela 9 Februarie 1936.

Nicolae Românu m. p.
notar

Simeon Răsvan m. p.
paroh și președinte

Nr. 2438 B ex 1936.

Acest concurs se aprobă și se publică pe lângă următoarele :

- La parohiile din Domașnea aparține și filia Canicea.
- Birul parohial a fost și rămâne parte integrantă și legală a dotațiunii preoțești și se va încasa și plăti preotului prin repartizare pe credincioși.
- Taxele stolare sunt și rămân cele uzitate până acum.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută la 3 Martie 1936.

Episcopul diecezan :

† **VASILE** m. p.

1-9

Pe baza ordinului Venerabilului Consiliului eparhial Nr. 7925 B ex 1935 ddo 21 Decembrie 1935, se publică concurs cu termen de 30 zile, socotit dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului de paroh, la *parohia II-a de clasa I, în orașul Logoj*, devenită vacantă prin trecerea protopresbiterului Dr Aurel Mihaescu la parohia I-a.

Emolumente :

- Sesiunea parohială constatătoare din 32 jugere.
- Stola și birul parohial uzitat
- Onorar pentru predici conf. prevederii bugetare.

Recurenții la acest post, având prealabil binecuvântarea arhierescă, își vor înainta cererile, însoțite de documentele recerute, Consiliului parohial din Logoj, prin Oficiul protopresbiteral concernent.

Recurenții se vor prezenta, cu prealabilul aviz al Oficiului protopresbiteral, în sfânta biserică din Logoj, în vre'o 'duminecă sau sârbătoare, nu însă în ziua alegerii, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și în serviciul bisericesc.

Dat din ședința Consiliului parohial ținută la 3 Ianuarie 1936.

Dr Aurel Mihaescu
președinte

Lăieșu Petru
secretar

În înțelegere cu oficiul protopresbiteral al Logojului :

Dr Aurel Mihaescu, protopresbiter.

Nr. 1942 B ex 1936.

Acest concurs se aprobă pe lângă următoarele :

- Sesiunea parohială nu este de 32 jug., ci de 40 jug. și rămâne în întregime în folosința preotului ales.
- Alesul preot va avea să consimtă la o eventuală nouă arondare a parohiilor.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 30 Martie 1936.

Episcopul diecezan :

† **VASILE** m. p.

1-8

Pentru îndeplinirea parohiei de *cl. I-a din Slatina-mică*, protopopiatul Caransebeșului, Consiliul parohial publică concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente :

1. Una sesiune parohială constatătoare din 33 jug. 157 stj.□, după care alesul paroh va avea să suporte toate cheltuelile.

2. Birul uzitat, iar pentru stola concurenții se pot interesa la epitropia parohială.

3. Casă parohială constatătoare din 4 camere.

Doritorii de-a ocupa acest post au să-și înainteze cererile de concurs instruate conform regulamentului pentru parohii, Prea On. oficiu protopresbiteral din Caransebeș, având a-se prezenta până înainte de alegeri cu 8 zile, cu prealabilă încuviințare a protopresbiterului în sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în oratorie și cântare.

În lista de candidare vor fi luați numai concurenții cari vor prezenta binecuvântarea Prea Sf. Episcop Diecezan de a putea recurge la acest post.

Slatina-mică din ședința Consiliului parohial ținută la 19 Februarie 1936.

Toma Suru
secretar

Preot Gheorghe Bihoiu
președinte

În înțelegere cu mine *Andrei Ghidiu* protopresbiter, iconom stavrofor.

1-3

Judecătoria mixtă Caransebeș secția c. f.

Nr. 2658/1935 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Prima Casă de Păstrare s. p. a. din Caransebeș contra urmăriților Nicolae Zimmer și soția sa născ. Ana Popa domiciliați în Caransebeș, la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX. din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș din circumscripția judecătoriai mixte Caransebeș Nr. coalei c. f. 1626 sub A. I. 1-2, Nr. top. 1953 casă pe intravilan de 137 stp. și Nr. top. 1954 grădină în intravilan de 99 stp., a cărui preț de strigare va fi 75.000 Lei, pentru încasarea creanței de 60.800 Lei capital, interese de 15% dela 20 Ianuarie 1931 până la 14 Aprilie 1933, iar dela această dată 5% peste scontul Băncii Naționale a României (conf. disp. legii pt. modificarea art. 2, al. 1 din legea Nr. 61/1931 spesc de proces și de executare de 5260 Lei fixate până acum, spese de 1500 Lei fixate acum pentru cererea de licitație.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunei pe ziua de **28 Aprilie 1936 ora 9 a. m. în localul secției c. f. camera Nr. 14**, în baza art. 150 legea LX. din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează :

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de prețul strigării (art. 26 XLI. 1908), și disp. legii pt. unificarea unor disp. din legea de execuție.

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cautiune, socotite pe cursul fixat în art. 42 LX. 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitarea judecătoriai.

torească prealabilă a garanției, și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei cari au oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și numai poate lua parte la licitațiune, care se va continua fără amânare.

Caransebeș la 23 Decemvrie 1935.

Leo Pető jud. m. p. **I. Ioanoșiu** aj. dir. c. f. m. p.

Pentru conformitate **I. Ioanoșiu** aj. dir. c. f.

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 2657/1935 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea firma Prima Casă de păstrare din Caransebeș contra urmăriților Elisaveta și Maria Weseli dom. în Caransebeș, la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX. din 1881 asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș coala c. f. Nr. 322 (din circumscripția judecătoriai mixte Caransebeș) Nr. de ord. A. I. 1-2, Nr. top. 1123/2 Casa Nr. 63 în Intravilan de 87 stp. Nr. top. 1124/2 Grădină în Intravilan de 131 stp. prețul de strigare 10.000 Lei, mai departe 6/8 parte din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 323 a orașului Caransebeș sub Nr. de ord. A. 41 Nr. top. 3329 arătură în Racovița de 3 jug. 1355 stp. prețul de strigare de 4000 Lei, pentru incasarea creanței de 40.000 Lei capital, interese de 10%, dela 30 Ianuarie 1930 spese de proces și de executare de 7.504 Lei fixate până acum, spese de 926 Lei fixate acum pentru cererea de licitație.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunei, pe ziua de **28 Aprilie 1936 ora 11 a. m. în localul oficial c. f. Nr. 14**, în baza art. 150 legea LX din 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de jumătate resp. două treimi din prețul strigării (art. 26 XLI 1908, art. 6 a legii din 10/VII. 1930.

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei cari au oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și numai poate lua parte la licitațiune, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 23 Decemvrie 1935.

Leo Pető ss. judecător **Dimitrie Lazarel** ss. dir. c. f.

Pentru conformitate: **D. Lazarel** dir. c. f.

Aviz pentru lucrări bisericesti.

Firma

Aurel Cotârlă

sculptor, Oravița, județul Caraș

execută tot felul de lucrări bisericesti precum: Iconostase, Tronuri, Strane, scaune, chivoturi, ripizi etc.

Pentru lucrări mari, ca Iconostase, etc. pot veni la fața locului pentru pregătirea planului și de vizului și a da toate informațiunile necesare.

Am lucrat la peste 150 biserici, lucru ce pot dovedi cu certificate de mulțumiri din partea acelorora unde am lucrat. Premiat cu diplome și medalii de aur și argint dela expozițiile din București, Panciova, Lugoj, Sibiu.

4-25

Rog sprijinul binevoitor.

AVIZ.

Am onoare a Vă aduce la cunoștință că am deschis în Caransebeș, Strada Regele Carol II, în bazarul Consiliului eparhial un

Atelier de croitorie modernă

pentru domni și doamne sub firma

„PROGRESUL”.

Execut și uniforme preoțești, militare și școlare.

Experiența dobândită în șirul anilor, lucrând la cele mai renumite ateliere de croitorie din țară mă pune în posibilitate de a satisface cele mai rafinate gusturi. :-:

Apoi mijloacele materiale ce-mi stau la dispoziție încă mă fac să cred că îmi va reuși să câștig pe deplin încrederea D-v.

În așteptarea binevoitorului D-V. concurs semnez

Cu deosebită atenție:

TRIFU MURONI

3-3